Quechan

El **quechan**, també coneguda com a **yuma**, és una llengua yuma parlada pels quechans al sud-est de Califòrnia i sud-oest d'Arizona a la baixa vall del riu Colorado i el Desert de Sonora. Pertany a la branca del riu del grup yuma, juntament amb el mohave i el maricopa. S'han publicaxt gramàtiques i texts en quechan.[2]

El 1980 es va estimar que hi havia menys de 700 parlants de la llengua, incloent tant gent gran com joves.[3] Hinton (1994:32) va fer una estimació conservadora del nombre de parlants en 150, i una estimació més oberta en 400-500. A partir de 2009 uns 93 nens en edat preescolar estaven aprenent quechan en el programa de conservació de la llengua de la tribu quechan, i el nombre de parlants fluids es va estimar en al voltant de 100. S'estava preparant un diccionari quechan.[4]

Parlants de quechan participaren en la Yuman Family Language Summit, convocada cada any des de 2001.[5] El 2010 es va estrenar el documental “Songs of the Colorado,” del director Daniel Golding, on s'executen cançons tradicionals en quechan. Golding va dir, "Les cançons estan cantades en l'idioma, així que si no estàs aprenent l'idioma, llavors no seràs capaç d'entendre les cançons ... en realitat hi ha paraules que expliquen històries ..."[6]

Està disponible ajuda per als parlants de la llengua que desitgin votar a les eleccions del Comtat d'Imperial (Califòrnia) i del Comtat de Yuma (Arizona), sota la Secció 203 de la Llei de Drets Electorals.

Quechan o yuma

Kwtsaan	
Tipus	llengua, llengua viva i llengua definitivament amenaçada
Parlants	
335 (2001)[1] principalment a Estats Units	
Rànquing	-
Parlat a	Arizona, Califòrnia
Autòcton de	Califòrnia
Classificació lingüística	
Llengües yuma-cochimí	
Pai Yuma del riu quechan	
Característiques	
Nivell de vulnerabilitat	3 en perill
Codis	
ISO 639-2	yum
ISO 639-3	yum (http://www-01.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=yum)
Glottolog	quec1382 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/quec1382)
Ethnologue.com	yum (http://www.ethnologue.com/language/yum)
UNESCO	842 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-842.html)
IETF	yum
Endangeredlanguages.com	1530 (http://www.endangeredlanguages.com/lang/1530)

Referències

1. Cens dels EUA, 2000 (http://www.mla.org/map_data_results&mode=lang_tops&SRVY_YEAR=2000&lang_id=899)
2. Mithun, Marianne. 1999. *The Languages of Native North America*. Cambridge University Press.
3. Kendall, Martha B. 1983. "Yuman languages". In *Southwest*, edited by Alfonso Ortiz, pp. 4-12. Handbook of North American Indians, William C. Sturtevant, general editor, Vol. 10. Smithsonian Institution, Washington, D.C.

4. Anne Slagill «Tribal program seeks to preserve Quechan language (http://www.yumasun.com/articles/language-51741-quechan-prietta.html)». *The Yuma Sun*, 27-07-2009 [Consulta: 22 setembre 2012].
5. «Yuman Language Family Summit Home Page (http://yumanlanguagefamilysummit.com/)». [Consulta: 22 setembre 2012].
6. Nancy Gilkey «Tribal music documentary premieres Saturday (http://www.yumasun.com/articles/golding-66002-language-songs.html)». *YumaSun*, 08-12-2010 [Consulta: 22 setembre 2012].

Bibliografia

- Hinton, Leanne. 1994. *Flutes of Fire: Essays on California Indian Languages*. Heyday Books, Berkeley, California.
- Halpern, Abraham M.. *A grammar of the Yuma language*. Chicago: University of Chicago, 1947.
- Langdon, Margaret. *Yuman texts*. Chicago: University of Chicago Press, 1976.
- *Spirit mountain: an anthology of Yuman story and song*. Tucson, AZ: Sun Tracks and the University of Arizona Press. ISBN 9780816508174

Enllaços externs

- Quechan (Yuma) (http://linguistics.berkeley.edu/~survey/languages/quechan.php) al Survey of California and Other Indian Languages
- Yuma, California Language Archive (http://cla.berkeley.edu/language/342?tab=collections&drestriction=all)
- Yuma, OLAC: Open Language Archives Community (http://www.language-archives.org/item/oai:blc.berkeley.edu:la.250)
- Quechan/Yuma Indian Language (http://www.native-languages.org/quechan.htm)
- Yuman comparative vocabulary (http://curtis.library.northwestern.edu/curtis/viewPage.cgi?showp=1&size=2&id=nai.02.book.00000214&volume=2#nav)

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Quechan&oldid=22992120»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 22 març 2020 a les 21:58.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.